

Χρήστος Τσιριμώκος
Διακλαδικές Σχέσεις της Ελληνικής Οικονομίας:
Παραγωγή, Ενέργεια και Εκπομπές CO₂

Με την παρούσα μελέτη, εκτιμώνται και αναλύονται, οι κλαδικές διασυνδέσεις (*linkages*) της ελληνικής οικονομίας ως προς τα μεγέθη της παραγωγής, της ενέργειας και των εκπομπών CO₂, για το έτος 2014. Η εν λόγω εκτίμηση, πραγματοποιείται στο πλαίσιο της ανάλυσης εισροών-εκροών (*input-output analysis*) και, συγκεκριμένα, με τη χρήση των υποδειγμάτων ζήτησεως ή Leontief (*demand-driven model*) και προσφοράς ή Ghosh (*supply-driven model*). Με βάση το υπόδειγμα ζήτησεως, εκτιμώνται οι κάθετες ή προς τα πίσω διασυνδέσεις (*backward linkages*), ενώ, το υπόδειγμα προσφοράς, χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των οριζόντιων ή προς τα εμπρός διασυνδέσεων (*forward linkages*). Η πρώτη κατηγορία διασυνδέσεων, εκφράζει το είδος της διασύνδεσης ενός κλάδου της οικονομίας με τους κλάδους εκείνους από τους οποίους προμηθεύεται τα προϊόντα του, ώστε, να χρησιμοποιηθούν ως εισροές κατά την παραγωγική του διαδικασία, ενώ, η δεύτερη κατηγορία, δηλώνει το είδος της διασύνδεσης ενός κλάδου της οικονομίας με τους κλάδους προς τους οποίους κατευθύνεται το προϊόν του, ώστε, οι τελευταίοι, να το χρησιμοποιήσουν ως εισροή κατά την παραγωγική τους διαδικασία. Ο συνδυασμός των κλαδικών οικονομικών και περιβαλλοντικών διασυνδέσεων, δίνει, ένα διαφορετικό μέτρο, για το κατά πόσο η αναπτυξιακή διαδικασία μιας εθνικής οικονομίας, μπορεί να συνδυαστεί και, εν τέλει, να ταυτιστεί, με τη μείωση των περιβαλλοντικών πιέσεων που αυτή υφίσταται. Ειδικότερα, ως κλάδους κλειδιά βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης (*sustainability economic growth key sectors*), ορίζουμε εκείνους τους κλάδους, οι οποίοι, εμφανίζουν κάθετες και οριζόντιες διασυνδέσεις παραγωγής πάνω από το μέσο όρο όλων των κλάδων, και, την ίδια στιγμή, παρουσιάζουν κάθετες και οριζόντιες περιβαλλοντικές διασυνδέσεις κάτω από το μέσο όρο όλων των κλάδων. Ως εκ τούτου, ο σχεδιασμός μιας βιώσιμης περιβαλλοντικά οικονομικής ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, θα πρέπει να βασιστεί στους κλάδους εκείνους, οι οποίοι παρουσιάζουν υψηλή συμβολή στη δημιουργία του συνολικού προϊόντος, και, ταυτόχρονα, ασθενή πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στην κατανάλωση ενέργειας και στις εκπομπές CO₂. Σύμφωνα με τα εμπειρικά αποτελέσματα της εν λόγω έρευνας, ως κλάδοι κλειδιά βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης θεωρούνται δέκα κλάδοι. Εξ αυτών, πέντε κλάδοι ανήκουν στο δευτερογενή τομέα παραγωγής: (i) ξυλεία και προϊόντα από ξύλο και φελλό (εκτός από έπιπλα)· είδη καθαυτοποίησης και σπαρτοπλεκτικής, (ii) κατασκευασμένα μεταλλικά προϊόντα εκτός μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού, (iii) φυσικό νερό· υπηρεσίες επεξεργασίας και παροχής νερού, (iv) ορυχεία και λατομεία, (v) ηλεκτρονικοί υπολογιστές, ηλεκτρονικά και οπτικά προϊόντα, τέσσερις κλάδοι συγκαταλέγονται στον τριτογενή τομέα παραγωγής: (i) υπηρεσίες αρχιτεκτόνων και μηχανικών· υπηρεσίες τεχνικών δοκιμών και αναλύσεων, (ii) υπηρεσίες παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών, ταινιών βίντεο και τηλεοπτικού προγράμματος, ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις· υπηρεσίες προγραμματισμού και ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών, (iii) άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές υπηρεσίες· κτηνιατρικές υπηρεσίες, (iv) υπηρεσίες παροχής προστασίας και ερευνών· υπηρεσίες σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους· υπηρεσίες διοίκησης γραφείου, γραμματειακής υποστήριξης και άλλες υπηρεσίες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις, και ένας κλάδος σχετίζεται με τον πρωτογενή τομέα παραγωγής: προϊόντα γεωργίας, θήρας και συναφείς υπηρεσίες.